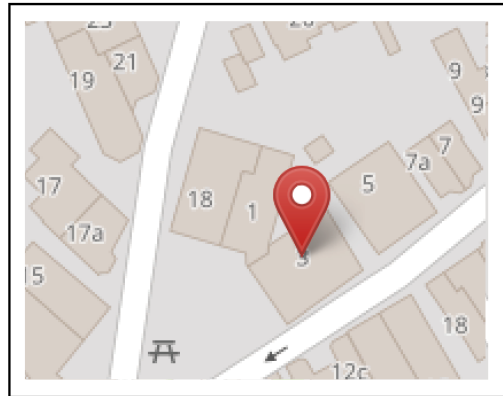

Voormalig winkel/woonhuis
Kerkstraat 3
6953 BK Dieren

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000069
Inschrijving register 15 juni 2009
Kadastrale aanduiding Dieren U 3174

Het waarschijnlijk ca. 1860/70 gebouwde pand werd in 1894 verbouwd naar een ontwerp van de Dierense architect G.J. Uiterwijk waarbij de huidige winkelpui aangebracht werd. Een tweede verbouwing vond plaats in 1895 (waarbij vermoedelijk met name de gevel Kerkstraatzijde gewijzigd werd en het topgeveltje aan de zijde van het marktpleintje werd toegevoegd). De wijzigingen vertonen invloed van de neo-renaïssancestijl. Op het kadastraal minuutplan van ca. 1817 is reeds bebouwing (huis en erf) aangegeven op deze plaats met als eigenaar de koopman Reinier Seventern.

Het pand ligt op de hoek van de Kerkstraat aan het voormalige marktpleintje, gevormd door de splitsing van de Hogestraat en de Kerkstraat en ligt in de zichtas van de Hogestraat komende uit het zuid-oosten waardoor men een goed zicht heeft op o.a. de fraaie winkelpui. Bovendien vormt het pand met het monumentale woonhuis Hogestraat 18/Kerkstraat 1 de noord-oostelijke wand van het marktpleintje.

Pand van één verdieping op een rechthoekige plattegrond gedekt door een afgeplat schilddak. Zowel de gevel aan de Hogestraatzijde als de gevel aan de Kerkstraatzijde heeft een met één verdieping verhoogd middendeel met topgevel gedekt door haaks op het schilddak staande pannen zadeldaken. De topgevel aan de zijde van het voormalige marktplein is voorzien van een gietijzeren gedecoreerde makelaar, de andere topgevel heeft sierspanten. Het voormalige winkelgedeelte heeft aan het marktplein een symmetrisch opgebouwde fraai gesneden houten pui in eclectische trant op een hardstenen plint versierd met een blokmotief. De winkel heeft een door een rondboog met masker afgesloten ingang met links en rechts een etalagevenster. De winkelpui bestaat uit vier pilasters, twee volgens de dorische orde (op de hoeken) en twee volgens de ionische orde (ter weerszijden van de ingang), die middels zware consoles met bladmotief een hoofdgestel dragen met in het midden een gebroken segmentvormig fronton met piedestal waarop een siervaas. De toegepaste zuiver ionische en dorische pilasters komen zelden voor. Onder de kroonlijst loopt een versiering in de vorm van een fijn tandlijstje. De vensters in midden- en linkertravee van deze gevel zijn voorzien van zes-ruits schuiframen (bovenlicht met glas-in-lood), op de verdieping een driedelig venster met halfrond midden- bovenlicht volgens palladiaans motief. De linker- en middentravee van de gevel aan de Kerkstraatzijde zijn beide voorzien van winkelpui uit 1894 of 1895. De rechtertravee van deze gevel bevat de toegangsdeur met bovenlicht in glas en lood en een twee-ruits schuifraam.

De rechterzijgevel (de gevel grenzend aan Kerkstraat nr.5) is gepleisterd en heeft in het midden een later aangebracht klein rechthoekig venster met klapraam.

De achtergevel heeft een uitgebouwde linkertravee voorzien van een topgevel onder een zadeldak. Deze heeft op de begane grond rechts een deur met een oorspronkelijk bovenlicht met roedeverdeling met deels ruiten in blauw glas. Links een gewijzigde schuifraam, op de verdieping in de topgevel een gedeeltelijk dichtgezet venster met dubbele later aangebrachte draairamen. Het terugliggende deel van de achtergevel heeft geheel rechts een

oorspronkelijk zesruits schuifraam daarnaast een deur met bovenlicht. Links twee kleine boven elkaar gelegen vensters, geheel links eveneens een deur met bovenlicht. In het pand is de trap met fraai gesneden eindbaluster bewaard gebleven.

Conclusie.

Van architectuurhistorische waarde omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering, het materiaalgebruik en als voorbeeld van een woon-winkelpand uit het derde kwart van de 19de eeuw met in het laatste kwart van de 19de eeuw toegevoegde decoratie in neo-renaissantestijl en met een bijzonder rijk uitgevoerde en unieke winkelpui in eclectische neo-renaissantestijl. Het pand is karakteristiek voor de historische bebouwing in Dieren en vormt een deel van de sociaal-economische geschiedenis van Dieren. Het aan het voormalige marktplaatsje van Dieren gelegen gebouw vormt tevens met Hogestraat 18/Kerkstraat 1 een informele vista komende vanaf de Doesburgsedijk en is tevens door de opvallende situering stedenbouwkundig van belang en beeldbepalend voor zijn omgeving. Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden nrs. 1, 2, 4 en 7. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de Gemeentelijke Monumentenverordening.

Literatuur/afbeeldingen:

Breukink, P.J.G., Dieren, Spankeren en Laag-Soeren in oude ansichten, Zaltbommel 1976, nr.11.

Gemeentearchief Rheden: zie onder ingekomen stukken jaren 1894 en 1895.

Opnamedata: 22-09-1989 (a,b), 6-1-1990 (g), 15-08-1990 (y)

Inventarisator: Gelders Genootschap (R.C.)

Neg. nrs. : D-a.21-22, b.16, g.9, y.14-15.

Voorgevel met pleintje – 2017.

Foto: Els van Leening & Louis Verhoeven / fotoclub Veluwezoom
© CC BY-NC-ND